

Vydává organizační štáb
61. Jiráskova Hronova

Šéfredaktor:
Luděk Richter

Redaktoři:
Zora Vondráčková
Jiří Pokorný
Matěj Šefrna
Jaroslav Kodeš

Grafické zpracování:
Marek Zhibo
Tisk: HKS

DILIA oznamuje

Součástí Jiráskova Hronova byl po léta prodejní stánek divadelních textů DILIA a také letos jsme se těšili, že přispějeme svou nabídkou k vaší spokojenosti. Nečekané události posledních dnů nám v tom zabránily. Již v první polovině letošního roku dostala DILIA výpověď ze své hlavní budovy ve Vyšehradské ulici (navrací se církev) a v posledních týdnech následovaly další výpovědi z dalších dvou bu-

DILIA, zasilatelství IDEÁL, PO BOX 26, Železná 56, 267 07 Chýňava. Prozatímní telefon 0311/93 366.

Objednávky vyřídíme i na dosavadní adrese ředitelství DILIA. Přímý prodej textů z naší produkce uskutečňuje přednostně prodejna DIVADELNÍHO ÚSTAVU, Celetná 17, Praha 1.

Redakčně kráceno
POK

Číslo konta obnovy technického vybavení Jiráskova divadla, na které jako první přispěli francouzští hosté, je: 6015-1524551, Komerční banka Náchod - 0100.

ZPRAVODAJ

8./1991

61. JIRÁSKOVA HRONOVA

střípky

Dnes po představení souboru z Ořechova očekávejte ještě mimořádné deváté číslo Zpravodaje.

Děkujeme řidiči autobusu volyňského souboru za ochotu při mimořádné jízdě pro sovětský soubor v noci ze středy na čtvrtek. Ne až do Moskvy a zpět, ale jen do Letohradu.

dov (od soukromého majitele a OPBH). Po zrušení prodeje divadelních textů v naší prodejně v pasáži Luna v Celetné ulici, dochází tedy k úplnému vy-stěhování nejen našeho výrobního oddělení, ale i distribuce. Výrobu divadelních textů však alespoň prozatím zcela zrušit nemusíme. Budoucnost nastoluje otázku, zda nemonopolní agentura bude mít prostředky na dotování takové činnosti, při níž výrobek prodáván za patnáct korun má vzhledem k neustálému zvyšování finančních nákladů výrobní cenu pětikrát až osmkrát vyšší.

Hlavním důvodem naší neúčasti na letošním Hronově je krátkost výpovědních termínů, které nás nutí každý den do stěhování. Ve skladech vyrobených textů je situace nejbolestnější a bude se muset řešit rozsáhlou skartací několika tisíc, desítek tisíc textů. V této situaci uvažujeme o tom, že patrně v polovině září, uspořádáme v dosavadních prostorách naší distribuce v Celetné 25 výprodej vyřazených textů za symbolickou cenu. O konkrétních podmínkách budeme divadelní veřejnost ještě informovat.

Důležitá je další informace týkající se možnosti objednat si divadelní texty v budoucnu. Informace přinesou ZPRÁVY DILIA a připravovaný KATALOG HER DILIA 1990/1991. Texty si objednejte na adrese -

Cizinec - francouzská premiéra v Hronově!

Divadelní soubor při "kulturním domě" Pablo Picassa v Echirrolles (předměstí Grenoble, 40 000 obyvatel, cca 15 divadelních skupin) vznikl v prosinci 1990. Pracuje v něm 15 žáků 2. stupně základních a středních škol.

Hru Harolda Pintera Stranger (Cizinec) začal soubor zkoušet v březnu letošního roku pod vedením G. B. Bena, který pracuje jako technik a osvětlovač v různých profesionálních divadlech. Od svého zřizovatele obdrželo divadlo dotaci na přípravu inscenace (včetně nákladů na cestu do Hronova) ve výši 30 000 franků.

Pinterova hra vypráví s černým humorem (v deseti skečích) o osudech člověka (v inscenaci se jedná střídavě o muže i o ženu), který se chce usadit v nové vlasti. Při

svých pokusech o integraci se setkává s těžkostmi, nepochopením i nenávisť domácích vůči cizincům. Téma "cizince" je pro soubor velmi osobní nejen proto, že je to problém, s nímž se západní Evropa v posledních letech potýká, ale i proto, že v něm vedle pěti Francouzů pracuje i Egyptan, Maročan a dva Italové. Z Pinterova textu zatím francouzský soubor připravil čtyři části, jejichž délka je asi čtyřicet minut. Postupem času se chystá uvést i zbylé části a pokud by francouzští hosté přijeli i napřesrok, uviděli bychom inscenaci kompletní. Dosud měla inscenace ve stávající podobě pouze dvě generální zkoušky v Grenoblu, a tak bude hronovské publikum svědkem francouzské premiéry.

(zat)

D N E S sobota 10. srpna

8.00 Klub režisérů SČDO
9.30 Veřejný diskusní klub
14.00 "Život člověka" DK Košice
15.00 "Stranger" DS z Francie
15.00 Dětský den
17.00 "Život člověka" DK Košice
20.00 "Ondráš aneb Komédie o strašlivém mordu ve Svidanovské hospodě L.P. 1715" OB Ořechov u Brna
Po ukončení posledního divadelního představení v Jiráskově divadle závěr 61. JH
21.15 Filmový večer - Tajemný císařský edikt

klubovna SOU internát
MS JD
Slávie
JD
sady AJ
Slávie

před budovou JD
letní kino

Recenze představení

Úžasná komedie

Vážení divadelníci z Novosedlic!

Mezi slušnými lidmi platí zásada, že když udělají něco nevhodného, tak se omluví. Svědomí by mi nedalo, abych tak neučinil teď, když jsem předčasně opustil Vaše představení. Omlouvám se za to, že jsem nebyl schopen potlačit v sobě strašný pocit trapnosti za Vaše herecké výkony, za Vaši hru, za Vaši režii, prostě za Vás. Jestli jste něco podobného někdy zažili, tak mě pochopíte.

Váš Jaroslav Kodeš

Autoři a hlavní protagonisté hry "Úžasná komedie" byli inspirováni komedií dell arte. Na úvodní "didaktické" části je patrné, že se při její přípravě seznámili s teoretickým zázemím žánru, což je v kontextu přístupu některých účastníků Jiráskova Hronova potěšitelné. Méně potěšitelné už je, že didaktičnost v úvodu přehlušila divadelnost, což zapříčiňuje ztrátu tempa, které se bohužel nedostaví ani později. Možná se během teoretických příprav dočetli i to, že texty komedie dell arte se převážně nedochovávají, protože protagonistům stačila základní kostra příběhu, jež sloužila rozvíjení kreací herců, kteří hráli jednu postavu třeba celou svou kariéru. Třeba dočetli, nazalekli se (já sám jsem se kdysi zabýval otázkou, zda se dá dobrá komedie dell arte hrát v určitých oblastních divadlech při erudovanosti tamnějších profesionálů). Nebáli se a šli do lesa, možná motivováni představou, že nadšení, elán, vtip a tempo skrývají nedostatky jiného druhu. Nic z toho se však na jevišti neobjevilo, a tak účinkující přiznali svou porážku K.O. ve čtyřicáté minutě slovy "nebudeme se navzájem okrádat o čas".

Martin Fahrner

Možná, že mohla dobře fungovat noční gondolová pošta, zato vím zcela určitě, že nefungovalo představení Úžasná komedie - zkrátka BANGROT. Je mi moc smutno, ne proto, že jsem hodinu seděl v sále a díval se na úpornou snahu pěti lidí, kteří snad ani nevěděli, co činí, protože činili ve víře, že činí dobře.

Bylo mi smutno především z toho, že letošní výběrový systém - nesyntetický (kterému napomohli svou aktivitou v mnohém sami ochotníci hlasitým podporováním návrhů na zrušení krajských zařízení) připustil, že se na této vrcholné přehlídce amatérského divadla neobjevily inscenace, o kterých se mnoho nevědělo (nebyl videozáznam, dostatečné reference o inscenaci, atd.) a cesta na přehlídku byla z těchto důvodů uzavřena. Pokud v další části očekáváte zřívající kritiku představení, vězte - dobře nám tak.

Jiří Pokorný

P. S. A taky si myslím, že ti, kteří souborům neříkají pravdu o stavu jejich představení, jim škodí víc než ti, kteří nezapomenou "především" - nebo ještě lépe jen - pochválit.

Je to již podruhé při představení novosedlického souboru (tehdy na Šrámkově Písku ovšem vystupujícího pod názvem Rohlík, Ideální Šipkař), kdy mám intenzivní pocit lítosti na tím, že soubor nemůže v okamžiku, kdy vidí absolutní nesmyslnost svého počínání vhodit do ringu ručník a k oboutřanné úlevě odejít. Z obou zvolených poloh - dramatické hry a komedie dell arte - totiž neprokazují vybavenost ani pro jednu. Chybí bezprostřední autentický kontakt, autentické vznětání čehosi na jevišti a

ZUŠ Žamberk - Za časů ušatých čepic

z druhé strany dokonalá profese italských mimů. Zkrátka: neodhadli své možnosti a neodhadli asi ani rozdíl v sociálním prostředí své domácí scény a scény jiné. Výsledkem je pocit trapnosti a zmíněné lítosti nad utrpením diváků i oněch jinak sympatických mladých lidí.

Luděk Richter

Poučný příklad. Dva mladí divadelníci nadšení, plní dobrých divadelních nápadů, se rozhodnou uvést své nápady v život. Přichází kruté poznání. Dobrý nápad je třeba umět udělat. Dilemat pohor. Což se stalo. Improvizace není momentální dispozice, získává se cvikem, je opakem řádu. Řád je však nutno vytvořit. Což se nestalo. Akce byly rozplizlé, příběh zamotaný k neprehlednosti, zcizovací střihy neodlišené, dokonce efekt, kterým se tvůrci holedbají v programu - první divadelní dabing - byl obdoby. Smutná podívaná na dobré nápady utopené v moři neumění.

Jiří Fréhar

Problém času stráveného včera v Sokolovně se pro mě jmenuje Odpovědnost. Odpovědnost za letošní propad v systému oblastních přehlídek (ministerstvo kultury), odpovědnost za výběr a doporučení tam, kde přehlídka proběhla (v tomto případě porota a metodik Severočechů), a konečně docela obyčejná lidská odpovědnost autorů, když nevědomí, neznalí a nepřipravení předstoupí před diváka. Součtem je trapas, jaký na Hronově nepamatují. Protože nešlo o divadlo, ušetřím čtenáře rozborů. Těch by se při té příležitosti měli dopustit spíše sociologové.

František Zborník

Za časů ušatých čepic

Barbucha versus Kuba - byl to nádherný asi třicetiminutový zápas, ve kterém nakonec všichni vyhráli - a přitom to vůbec nebyla remíza - naopak. Představení plné dětského bezprostředního humoru, spontaneity, lidskosti na jedné straně a důležitosti sdělení na straně druhé. Uvědomme si, s jakou pečlivostí nám byly jednotlivé věty sdělovány a zároveň s jakou přirozeností přecházely děti z jedné situace do druhé. Pravda, pomáhala jim jejich velká kamarádka Olga Srnadová, která celý příběh pro ně upravila, a aby nezůstaly na jevišti samy, i tam zůstala. Fungovala jako skutečný svorník grandiozní stavby, která poskakovala, smála se, smutnila, zpívala, ale při tom základy byly pevné. Dramaturgie, režie, pedagogické vedení dětí, zvolené prostředky, zvládnutí těchto prostředků - všechno v jednotě a řádu. Tak to má být. A pak i kritik, kterého šfouravem zvu, dá pokoj a vykřikne: skláním se a děkuji!

Jiří Pokorný

Děti LDO ZUŠ v Žamberku mě potěšily svou přirozenou hravostí a schopností vytvářet na jevišti autentické jednání. Základem byla volná dramatizace známého příběhu V. Vančury. Dramatizace, která si neklade za cíl postihnout veškeré putování hrdinů, ale nabízí nejzákladnější situace k orientaci v příběhu a materiál pro vyjádření hezkého vztahu dětí k trojici medvěďák, medvídek a strašidlo Barbucha. Výsledný tvar inscenace má jasný jevištní tvar, nejde jen o "hraní si na dvorečku". Děti jednatí přirozeně, představení má spád (až na malé hluché místo před závěrem). Hra s loutkou mi připadá přesná a navíc v ní pociťuji osobní vztah herce k dramatické postavě, který je už nad rámec příběhu. A to se mi na celém představení nejvíce líbí. Neboť děti se svojí vedoucí nehrají jen příběh pohádky, ale téma vzájemného porozumění a lásky. Ideálně se tak v čase hry rozevřel a současně završil oblouk tématu nesený textem i jednáním dětských herců.

Jar. Kodeš

Občas nevidíme nic poetického na každodenním světě, který oklešťují naše nespokojené představy, předsudky, zvyky, obavy či sobectví. A sami sebe strašně tímto světem, protože v sobě nedovíme najít patřičnou dávku kreativity, která by nás tohoto pohledu zbavila. A takový svět většinou představujeme i svým dětem. "Ty si vymyšlíš všelijaké věci, abych se bál. Když je člověk malý medvídek, tak dostane strach", říká Kubula, když ho Kuba Kubíkula straší Barbuchou. Ale jejich další život, když se Barbucha objeví, je ve znamení porozumění. Svět, s kterým se stále seznamujeme, je vlastně taky takový Barbucha a neměl bychom z něj mít strach. A neměl bychom s ním strašit děti! Jak hrůzné by mohlo být putování medvěďáka s Kubulou v mrazu! Ale ono je poetické. Jak drasticky by mohl být pobyt ve věznici! Ale je poetický. Inscenace Za časů ušatých čepic nás pomáhá osvobodit. Pomáhá, byť na krátkou chvíli, vytvořit nadhled. Je krásné, že si děti při tvoření inscenace hrály. Touto hrou se učily přetvářet si svět k obrazu svému. To bychom se měli učit my všichni. Dětská hra s radostí mluví vyprovokovala i dospělého ke hře s vlastními myšlenkami, které se mohou přeměnit v činy. Děti svými těly a několika rekvizitami tvořily vše. Objevovaly neobyčejné vztahy ke všemu, co na jevišti tvořily. Přála bych si, abych tak neobyčejně poeticky uměla vnímat veškerou realitu, smutky, či nespokojené představy každodenního života. Aby to nebyla jen výsada umění.

Zora Vondráčková

Když jsem vycházela z představení souboru LŠU Žamberk "Za časů ušatých čepic", slyšela jsem za sebou útržkovitý dialog, z něhož mi zůstala viset v hlavě věta: "Vidělaš to, jak ty holky poslouchaly všechny ty velkou holku?" Otočila jsem se a uvedla věci na pravou míru. Ta velká holka byla totiž paní učitelka. Učitelka LŠU Žamberk Olga Srnadová. Trochu mě ta věta pobavila, ale spíš ve mně vyprovokovala úvahu na téma: Proboha, je to tak - nikdo z nás už není schopen si připustit, že i takhle by mohl vypadat vztah mezi dětmi a učitelem; to proto, že se to úplně vymyká normě a všem našim zkušenostem se školou a učitelkami. Vida, vztah dítě - učitel může být založen na partnerství, toleranci, důvěře, pochopení, respektu a úctě. A hlavně vztahu - vztahu dětí k učitelce, učitelky k dítěti, dětí k sobě.

Začínám svoji o věčejším představení od vztahu zcela záměrně, protože vztah byl oním určujícím faktorem, kterým byl určen, budován a udržel pohromadě divadelní tvar. Vztah dětí k sobě i učitelce přes loutku medvěda Kubuly a strašidla Barbuchy sdílili téma jejich představení: "Je nám spolu dobře, vážíme si přátelství, rádi si hráme, máme rádi legraci a je dobře, že můžeme dospělým důvěřovat!"

Vedoucí si upravila a zdramatizovala text V. Vančury "Kubula a Kuba Kubíkula".

Police n. Metují

Žena stř. věku pečovatelka:

Před půl rokem tady hostoval někdo, hrál cosi kabaretního - Dlabáček a Hamáček a vůbec se mi to nelíbilo. To si myslí, že lidé z maloměsta jsou tak hloupí? Dřív jsem jezdila do divadla i do Prahy, mám ráda psychologická témata. Teď na divadlo nemám čas.

Žena, prodáváčka:

Byla jsem zvyklá jezdit do Hradce nebo Prahy, ale jenom na tradiční divadlo nebo operety. Teď hlídám vnoučata, aby mladí měli víc času na finanční zabezpečení rodiny. Nelíbí se mi, když na jevišti jsou jenom dva herci a štafle. To jsem jednou viděla a to není divadlo.

Učitelka, stř. věku:

Ráda bych do divadla šla, kdyby do města nějaké přijelo. Před revolucí byla kulturní nabídka větší. V televizi se na inscenace nedívám, protože mám pocit, že divadlo má být živé. Líbí se mi Činoherní klub a Divadlo Na zábradlí. Také ochotníky z Metry Blansko mám ráda.

Žena na mateřské dovolené:

Pokud jsem studovala vysokou školu, chodila jsem v Praze nejraději do Semaforu. Ale teď nechodím nikam. Nemám čas.

Mladší muž, elektromontér:

V divadle jsem byl na podzim, ale nevzpomenou si, co to bylo. Asi komedie. Já se svou ženou chodím raději do kina.

Mladší muž, obráběč kovů:

Za poslední dva roky jsem byl v divadle jednou. Raději se na inscenaci dívám v televizi, ale záleží na hereckém obsazení.

Mladší muž, elektromontér:

Zrovna předevěřím jsem byl v Hronově na Hvězdách na jitrním nebi a moc se mi představení líbilo. Kromě Hronova ale do divadla nejednu. V Polici už dlouho žádné nehostovalo a když jsem nedávno pracoval v Praze, neměl jsem čas, protože jsem byl po práci příliš unavený.

Dělník na dovolené, z Olomouce:

V současné době moc nechodím, protože kulturu dělám aktivně. Zpívám v sboru. V divadle jsem dával přednost tradičním hrám, protože od mládí jsem byl zafixován na klasickou hudbu.

Žena středního věku, učitelka:

Když nějaké divadlo do Police přijede, jdu se samozřejmě podívat, ale jenom na veselohry, protože dramata je v životě dost.

Úředník a dělnice, důchodci:

Divadlo tu hostuje v současné době málokdy, a i když je dobré, tak návštěvnost je velmi špatná. Jednou ale s nějakým divadlem přijela paní Fabiánová, my jsme ji měli moc rádi, ale ona ani neměla svou roli. Myslela si snad, že jsme horší publikum? Teď se

nám zdá, že televize potlačila všechnu ostatní kulturu a lidi hrozně zpasivněli.

Žena středního věku, knihovnice:

Vždy jsem jezdila na Hronov a vždy jsem měla problém se sháněním lístků. Teď je lístků dost, ale já zase nemám vůbec čas.

Žena na mateřské dovolené:

Dříve jsem chodila Jiráskův Hronov i uvádět, ale teď mi nemá kdo hlídat dítě, takže letos jsem ani jedno představení neviděla. Mám ráda především klasiku.

Pražáci na dovolené v jakési vesnici:

Před revolucí jsme chodili na vše, včetně opery. I teď máme divadlo moc rádi, ale cítíme povinnost sledovat veškeré dění. Až se všechno uklidní tak se zase vrátíme k divadlu. Moc se na to těšíme.

Mladík, tesař:

Pokud jsem byl v Hradci v učení chodil jsem do divadla. Líbily se mi komedie. Teď necítím potřebu.

Vesnice Pěkov

Důchodce, elektrikář:

Teď už nemám čas, mám velkou zahradu a vnučata. Dokud jsem měl rodiče, jezdil jsem občas se zájezdem JZD do Hradce či Prahy. V televizi se na divadelní inscenace občas dívám, ale většinou se mi nelíbí. Taký by je neměli vysílat až od 22 hodin, ani pěkné filmy ne, protože v mém věku jsem jako všichni důchodci unavený a u televize usnu.

Žena středního věku, v domácnosti:

Když jsem byla svobodná, pokud něco zorganizovala kulturní komise JZD, jezdila jsem i do Prahy nebo Hradce. Teď mám čtyři děti, zahradu, kde pěstují zeleninu a prodávám ji. Musím víc pracovat, aby početné rodině neklesla životní úroveň.

Manželský pár, důchodci:

Už asi dva roky jsme nikde nebyli, není to tím, že by nás divadlo nezajímalo, ale z důvodů vlastní lenosti. Rádi jsme jezdili do Hronova na ochotníky.

Zemědělec:

O divadlo se příliš nezajímám, občas jsem jezdil do Hronova. Ale teď se mi nechce dávat peníze za lístky. Navíc ani nevím, co se v Hronově hraje, protože jsem neviděl jediný plakát.

Žena středního věku:

Chodím do práce, mám málo času a hluboko do kapsy. Dříve, když v Polici hráli ochotníci, tak jsem na ně ráda jezdila. Většina z nich byli moji přátelé.

Dvě babičky:

Před revolucí, pokud JZD něco zorganizovalo, tak jsme se rády zúčastnily. Muselo to být ale veselé. Teď má JZD jiné starosti a my zase málo peněz.

Vybrala z něj ty situace, které jí poskytl materiál pro sdělení reprodukováného příběhu a zároveň umožnily dětem tyto situace jevitně naplnit přirozeným jednáním. Princip epického divadla jí umožnil tyto situace řadit vedle sebe a "pospojovat je" prostřednictvím "vypravěče", který komentuje situace, posunuje děj, vyjadřuje názor, ale také pomáhá převyprávět ty části příběhu, které by děti obtížně sdělovaly. Vypravěčský princip pomáhá udržovat i temporytmus představení. Vedoucí vtipné vyřešila dospělé postavy hostinského a řečníka Burlaburdy, které, "zmnožením" a použitím stylizovaného jednotného pohybu dostávaly konkrétní charakter a navíc zajímavé ozvláštnění.

Bylo to laskavé, poetické, kultivované představení. Bylo takové, jaká je paní učitelka a její vztah k dětem.

Jiřina Lhotská

Při představení "Za časů ušatých čepic" jsem měl to štěstí, že jsem mohl nahlédnout do procesu rozvíjení osobnosti pomocí dramatické výchovy. Vedoucí souboru Olga Strnadová hraje Kubulu a je neoddelitelnou součástí svých záživých lidiček. Pochopil jsem pojem přirozená autorita. Její úprava lahodného Vančurova textu, nápad vybrat oblečení z domácí garderoby, rekvizity důvěrně známé z domácnosti - hrnce, vařečky, plecháče, pňavné hadrové loutky Kuby Kubikuly a Barbuchy - to vše využito k ztotožnění se děti s průzračným příběhem medvědáře a jeho zlobivého medvídku, omamují. Slouží k nalézání neotřelých her rámovaných kolektivním vyprávěním příběhu. Olga Strnadová nenásilně určuje rytmus představení. Její kouzelné holky netrpí trémou, poněvadž jsou svobodné. Jak jim rozumím, jak jim přeji tu skvělou vedoucí.

Jiří Fréhar

Modré noci státní policie

Představení studentského divadla z Moskvy je ve svém žánru rozhodně dobře odvedenou prací. Je to podivná, kde se mluvené slovo přesně prolíná s dobrou hudbou. Choreograficky nápaditá. Konferenciér i ostatní protagonisté mají svá čísla profesionálně zvládnutá a zhostili se jich na první pohled s radostí, fantazií a vtipem. Dokonce se neváhal "naučit" česky. Vlastně nemám připomínky.

Ale: vypráví se stará ruská anekdota. Nikdo se nemesí, vypráví se tedy znovu. A ještě jednou. Dokonale, přesně časovaně a s nadhledem. Jsem zaujat. Pak po sobě protagonisté prskají vodu. Je to laciné a všichni se smějí. Já se nemesím.

Martin Fahrner

Ve svém druhu (chcete-li kabaret, chcete-li show a chcete-li s jistým despektem estráda) je to udelané. Číslo jde za číslem a v každé je co vidět a slyšet. A vždycky je ve svém žánru posazené, vypointované, nikdy se nemine svého účinku. Takto vzato jsou Modré noci státní policie bonbónkem, potěšením, parádou.

Ale můžete se na to podívat také odjinud. A usoudit - rozhořčeně, odmítavě - že je to všechno vypočítáno na efekt, vykululováno na úspěch u diváků - dokonce na prodej. Aby bylo jasno: ono to tak je, to politikum je cosi jako přídavek. Jenže: tyhle druhy a tyhle žánry se takto také dělaly, dělají a budou dělat. V tom jsou, jak se s oblibou říká, pokleslé. Obávám se však, že divadlo mělo, má a bude mít tuhle svou tvář také. A že i v tom je jeho síla. Že si může plout vesele na vlnách bulvárů, efektu, a kalkulování s diváckým úspěchem (v některých druzích a žánrech) a přitom - je-li to udeláno tak jako představení, o němž je řeč - mít svou přitažlivost, která z vína špatné pověsti i značky činí gejzír perlického šampaňského. Čehož jsme byli svědky.

Jan Čisár

Inscenace Modré noci státní policie je uváděna jako kabaret. Toto žánrové určení, myslím, naplňuje soubor zručně a řemeslně. O profesionálních kvalitách především Valerije Golavského jako Konferenciéra není třeba diskutovat, ale i další čísla jsou naprosto přesně vymyšlena a zrealizována. Vše je neustále pod kontrolou příslušníků KGB (velmi efektivní rámec). Tedy opravdu kabaret se vším všudy, kabaret, jenž přechází až do "sou" (záměrně píše toto slovo v české transkripci). Pouze takto provedenou produkci by mnozí diváci vyhledávali, mnozí naprosto zavrhovali (já bych rozhodně patřil k těm druhým). Inscenace má však ještě jeden podtitul - "sovětský styl života sobotní noci" - a ten se, alespoň pro mě, na jevišti rovněž plně realizuje a de facto uvádí věc "na pravou míru". Nezapomeňme, že vše se děje pod velkou rudou hvězdou, její význam je nám mrazivě známý (a právě z této hvězdy např. všichni nastupují, tato "hvězda" plnou silou pokrývá Konferenciéra a vrátí ho zpět do manéže, atd.). v herecké oblasti je to zase jistá nadsázka, ironie, s kterou herci k číslům přistupují. Toto dohromady se v mém pocitu a zážitku z inscenace propojuje do tématu o tom, kterak si společnost přeje, žádá, ba nařizuje provádění pokleslých žánrů, neboť lidu se to velmi líbí a pěkně se tím odvádí pozornost od daleko důležitějších záležitostí. I my s tím máme svou zkušenost. Z těchto důvodů jsem byl velmi spokojen.

Milan Schejbal

Nefalšovaná ruská estráda. Nefalšovaná? Ba, mnohem víc - nefalšovanější než nefalšovaná! Medový i arogantní konferenciér s hadími pohyby - leč v saku na holém těle. Trapnost je trapností na druhou. Zkrátka, jsme svědky skvělé parodické show podobné krvavé skupiny jakou má náš Sklep. Konferenciér se opájí vlastní anekdotou, minikapela střídá hudební žánry, následuje vynikající číslo ruské trojky pijáků se skleničkami - oj, širá matičko Rusi! A už tu máme ozvěny cirku - skvělé jazykové rusko-česko-anglo-německé klauniády a nechybí ani klasické klaunské prskání vody "z huby do kšichtu". Namísto sličných girls jeviště opanovaly postavy v šedých pláštích s blízkými baterkami - ale našťáště ženský živel nechybí úplně - přichází zpívající superstar Irina Boguševská, která dává odpočinout našim bránicím, i když... Ano, je to všechno v duchu sloganu "Sovětský styl života sobotní noci".

Diváci se skvěle baví a dokonce - báťuška Stalin by měl radost - házejí do klobouků příspěvky na KGB. Vot, molodci!

Zdeněk Aleš Tichý

Profesionální práce profesionálně na jevišti odvedená. Nevybírám si v prostředcích - sáhne po klaunérii, cirkusového ražení (prskání vody) i po estrádních prvcích (tlumočení, vyprávění anekdoty). Je v tom mnoho sebe-mrskacského a mnoho "exportního". Nejvíce mě to zajímá - naplň rozesmává, naplň dojmá - tam, kde cítím ambivalenci kritiky či výsměchu nebo pousmání a zároveň silného citového vztahu k tomu, o čem se mluví (píseň o Moskvě, ale i sklínková muzika a balet). Tam někde cítím člověka v jeho úplnosti: nenávidějícího i milujícího, smejícího se i plačícího. A ten mě zajímá.

Luděk Richter

Jevgenij Slavutin

Je na letošním JH jedním z lektorů divadelní dílny v Dřevčici. Zároveň se však představil i jako režisér - včera v Jiráskově divadle vystoupilo Studentské divadlo Moskevské státní Lomonosovy univerzity s kabaretem Modré noci státní policie. O předstávce

před večerním představením jsme J. Slavutina požádali o rozhovor.

V Československu je nyní hojně diskutována otázka vztahu divadla a politiky. Jak jste tento problém řešili ve vašem divadle?

Myslím si, že vaše divadlo nyní prožívá rok 1987 u nás. V umění se objevila politická svoboda a ta divadla, která pracovala jako antiofi-ciální, ztratila své publikum, protože noviny a časopisy jsou mnohem pohotovější a ostřejší. Mnozí divadelníci proto rozhodli opustit politiku a začali se věnovat celospolečenským problémům. Ale když je pro lidi velice těžké žít a všechno se chvěje, pak je nezajímá ani politika, ani celospolečenské problémy. My jsme si své vychodisko z této situace našli v tom, že jsme se začali zabývat uměním, nehledě na to, že politická forma zůstává.

Naše divadlo je prakticky jediné, do kterého v Moskvě chodí diváci. Nechodí se do MCHATu, nechodí se na Taganku - ani na premiéry. My jsme diváky neztratili. Proč? Protože naše divadlo je upřímné, co si myslíme, a ne to, co se zrovna hodí v daném okamžiku. A další příčinu vidím v našem vztahu k divákům. Zabýváme se "toddíním divadlem" - tj. divadlem, kde hlavním hrdinou představení je divák. Divák se dívá na herce, ale herci zároveň sledují jeho reakce a přizpůsobují se jim. V tom je podstata velké reaktivy mezi herci a diváky. Bez rozdílu, v které zemi zrovna hrajeme.

Na jakém principu funguje vaše divadlo?

Jako byste spojili amatérské a profesionální divadlo. Máme profesionální osvětlovače, režiséry, divadlu děláme profesionální reklamu... Ale během zkoušek fungují herci jako amatéři. Teprve když se hraje a vyděláme dost peněz, můžeme jim něco zaplatit. Motivací pro herce u nás nejsou peníze, ale láska k umění.

Prakticky si musíme vystačit s příjmy ze vstupenek. A ty jsou u nás 2-3x levnější než v jiných divadlech. Stojí 2,5 ruble, což je v převodu přes dolar asi 2,50 Kčs. V divadle je 420 míst). Ale ceny zvedat nechceme, protože by k nám přestali chodit studenti a mladí lidé.

Proč jste přijal pozvání k práci na zdejší dílně a jak se naplnily nebo nenaplnily představy, s kterými jste sem přijel?

Nejsem v Československu poprvé - poznal jsem zde již řadu lidí, a tak, když mě ARTAMA zvala do Hronova, s radostí jsem souhlasil, neboť jsem věděl, že mě zvou přátelé.

Po příjezdu jsem se dozvěděl, že se na dílnu přihlásila většina mládeže ve věku 15-16 let. Ostatní pedagogové tím asi byli trochu "rozčarováni". Chceli pracovat s více připravenými lidmi. Ale já jsem s tím byl naopak spokojen. Pro mě je mnohem zajímavější práce s lidmi, kteří se učí první kroky. To, k čemu taďa došlo, je naprosto ve shodě s mými zájmy. Přesto jsem měl trochu obavy o to, jak budou moji žáci reagovat. Ale nakonec to byla práce oboustranně zajímavá. Porozuměli jsme si a našli jsme jeden druhého.

Děkuji za rozhovor
Zdeněk Aleš Tichý

DIVÁCI - DIVÁCI! - DIVÁCI?

Na otázky - zajímá vás divadlo, co vás na něm zajímá, kdy naposled jste nějaké navštívil a jaké, jsem se ptal náhodných chodců.

v Náchodě:

- Ano, zajímá, ale co, to je těžký říct. Snad jací herci tam hrají. Když občas zajdu, bývám zklamaná. Divadlo celkově snad neupadá, ale lidi ztrácejí zájem chodit. Naposledy jsem viděla Karla Heřmánka před půl rokem.

- Celkem zajímá. Nejčastěji mě přitáhne dobrý herecký soubor. Třeba Pražáci s Lucernou. V divadle jsem nebyl po revoluci ani jednou. Není čas, ani chuť. Herci se věnují spíš parlamentu než divadlu.

- Někdy zajdu. Kvůli kulturnímu vyžití. Láká mě vidět živé herce. Nejraději chodím s rodiči na tragedie. Naposledy jsem byl na show Marty Skarlantové a jejího bratra.

- Teď moc nechodím. Dřív jsem byla kulturní pracovnice, ale teď jsem v důchodu. Vy jste z Hronova? Tam to bývalo dobré. Taková příjemná společenská atmosféra. Člověk se tam, a vůbec, v divadle cítil dobře. Budu muset někdy zajít.

- Nezajímá. Tady se člověk dostane do divadla málokdy. Naposled tady hrálo pražské divadlo hru "Motýli jsou taky volní".

- Nezajímá a nevím ani proč. Nepřemýšlím o tom. Jsem z Prahy a občas do "Národního" zajdu. Tak jednou za dva měsíce. Naposledy jsem byl někdy loni, ale na čem, to bych se musel zeptat manželky.

- Přejde na to - co. Dlouho jsem v divadle nebyla. Mám nejraději veselohry, protože divadlo by mělo pobavit. Naposled, asi před půl rokem, mě zaujal Jiří Císler. V divadle se chci smát.

- Divadlo? Ty moderní věci za moc nestojí. Spíš ty starý. Taky záleží na výkonech herců. Do divadla jsem nezašel už dost dlouho. Naposled mě našťvali. Často hrají jen dva herci a to není divadlo. Ale třeba Miroslav Horníček, ten může být na jevišti dvě hodiny a je to pěkný.

- Kdybych musela, šla bych na divadlo Sklep, líbí se mi. Tomáš Hanák.

- Do divadla nechodím. Jednak se opravuje a jednak mě nazajímá.

- Jak kdy. Zajímá mě na něm děj. A známí herci. Naposled jsem byla v Hradci. To je takových patnáct let. Co hráli, si už nevzpomenu, bylo mi čtrnáct.

- Teď už ne. Dřív byly pěkný divadla, ale teď už to nestojí za nic. Hrajou se špatný kusy. Dřív to bývalo pravdivé, ale teď jsem už dvakrát

utekla. Už bych tam nešla za nic. Ani kdyby hráli "Psohlavce". Staré lidi do divadla nedostanete ani za nic.

(volně leč pravdivě převyprávěno)
Matěj Šefna

v Hronově:

Důchodce 66 let:

Když se řekne divadlo, tak si vzpomenu, jak jsme hráli divadlo u nás v Solnici. Dnešní ochotníci se mi už moc nelíbí - to se za ochotnické divadlo stydí, že si říkají amatéři?! K nám jezdil za války hrát Zdeněk Štěpánek a tihle - hrajou si na bůhvíco a zatím... Přijel by k nim takový Munzar nebo Hlaváčová?! Tady jsem na ničem nebyl - jsem tu s vnoučaty na výletě. A jinak - já bydlím už třicet let v Praze - občas chodíme s mámou na Vinohrady - mně se moc líbí Veškrnová. Naposled jsme viděli Černý barony v ABC - to je výborná randa.

Sympatická žena (v domácnosti) středních let:

Ne, do divadla vůbec nechodíme. To víte, děti, zahrádka, auto a tak... A pak, kam se u nás člověk dostane. Večer nám stačí televize a cheme si koupit ještě video.

Její sousedka, žena o něco pokročilejšího věku, dělnice:

Tak já vám teda něco povím! Můžu, ju? Asi před půl rokem jsme byli na výletě v Praze. Vlastova sestra (Vlasta je můj manžel) nám sehnala lístky Na zábradlí. Těšila jsem se jako malá holka na Bartošku a houbes. Byl tam jen Přeučil a Preissová a ta mladá holka, co hrála v jednom filmu narkomanku. A pak pár herců, které jsme neznali. A bylo to celý takový divný - kolem tma, že nebylo skoro nic vidět, plazili se tam jako slimáci po salátu a prej, že nějaký mrtví a semhle tamhle... Tak jsme o přestávce odešli. To je přeci sprostý, když se chci v divadle bavit a ukazují mi tohle, no ne?!

Pán asi 40 na kole "Ukrajina":

Do divadla chodím tu a tam, tady v Hronově málo kdy. Zajedu si do Hradce. Jak často? Po zdražení benzínu jsem tam nebyl. Na amatéry? Ježíš, kdybyste mě zabil, počkejte... ale né to bylo v televizi, když teď je tak málo času...

Paní asi 50:

Moc nechodím, naposled jsem viděla něco o těch z pralesa, bylo to ne pro můj vkus. Já tak nějakou klasiku. Už zase dlouho nepudu.

Paní, zřejmě důchodkyně:

Jó, dřív se choďovalo víc, já taky, na ochotníky, když režíroval pan Vavříčka, teď nechodím, hlídám vnoučata, čtyry. Mladí jdou tu a tam, ale spíš do kina. Když v tom divadle

to není jako za mlada... Pán s rukavcem, z Brna: Pravidelně. V Brně je dost možností. Provázci. Škoda, že Hanáci teď nic nedělali. Na amatéry chodím. Fandil jsem Ochotnickému kroužku - viděl jsem toho dost od Ameriky až po Matku

Žena v důchodu, 70 let:

Teď už velmi málo. Dříve jsme s mužem chodili častěji. Líbilo se nám všechno. Tady v Hronově chodí do divadla spíše starší. Mladým jako kdyby chybělo více citu.

Žena asi 50 let nesoucí plné nákupní tašky:

- mám spousty práce v domácnosti. Někdy bych měla chuť někam zajít, ale nemám kdy.

Muž kolem 20 let, student:

Do divadla chodím, ale spíše na koncerty. A taky do kina, to dost často.

Žena v důchodu, elegantní:

Dělám babičku mladým, tak se nikam moc nedostanu. Vyberu si spíše něco veselého, tragedií jsem měla v životě dost.

Manželé 40-50 let:

Chodíme rádi, naposledy jsme byli na Zedníčkově. Radši máme veselohry a detektivky, ale ne moc moderní, to odrazuje diváky.

Žena asi 30 let:

Ne, do divadla nechodím, ani třeba na koncert. Do kina také ne, my máme video. Ha, ha.

Dva žáci základní školy:

Občas chodíme do Jiráskova divadla se školou, někdy i s rodiči. Kdy naposled si nevzpomínáme.

Matka, zřejmě rómské národnosti, slušně vypadající s dítětem:

Nechodím vůbec nikam.

Muž ve středních letech, úředník:

Nikam nechodím, stavím. A dřív? Divadlo mě nikdy nezajímalo.

Muž 50 let, dělník:

Ne, divadlo mě nezajímá, televize ano, ještě tak lidová hudba.

Skupinka mladých asi ve věku 15. - 17.-let:

Chodíme do kina, v partě, sami ani ne. Divadlo nás nebaví. Se školou taky nechodíme.

Maminka s malým dítětem:

Nikam nechodím, dřív trochu, možná bych ráda šla, ale děti.

Muž těžce odhadnutelného věku s hustým plnovousem:

Ne, do divadla nechodím. Proč? Já jsem hajný z Pece pod Sněžkou!

střípky

Počet účastníků k dnešnímu dni dosáhl čísla 678. Je to stále ještě o 300 méně než loni.

Francouzi platí
dvakrát?

Až při placení
jídla se
dozvěděli

o 100% přírážce
pro cizince.

Na danou sumu
nedostali

potvrzení! Kde?

Hotel "SOKOL"

nabízí

své služby!!!!

